

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	S_Metodologia badań psychologicznych_Wykład (Wykład), PG_00147450						
Kierunek studiów	Psychologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026			
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji		na uczelni			
Rok studiów	1	Język wykładowy		polski			
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS		3.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia		egzamin			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Psychologii -> Zakład Psychologii Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Paweł Jurek					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		20.0		30.0	80
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze specyfika naukowej metody poznania rzeczywistości. Nauczenie studentów podstawowych metod empirycznej weryfikacji twierdzeń teoretycznych. Zapoznanie ze specyfika procesu badawczego w psychologii poprzez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: Jak planowane są badania?, Jak się je realizuje?, Jak raportuje się wyniki badań?, Jak wiedza empiryczna jest weryfikowana przez środowisko psychologów?						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PSYCHJ5_K08] Jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych	Jest świadomy wagi postępowania zgodnie zasadami etycznymi w planowaniu i prowadzeniu badań naukowych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W04] Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej, metodologicznej i statystycznej psychologii (zna główne strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych, zna podstawowe metody analiz statystycznych do prowadzenia badań w psychologii)	Ma wiedzę na temat procesu postępowania badawczego w psychologii; potrafi omówić i wyjaśnić każdy z etapów tego procesu; zna podstawowe schematy badawcze i metody statystycznej analizy danych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U06] Posiada rozwinięte umiejętności badawcze: różnicza orientacje w metodologii badań psychologicznych, formułuje problemy badawcze, dobiera adekwatne metody badania, metody statystyczne i narzędzia badawcze, konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej specjalizacji psychologii	Potrafi zaprojektować i przeprowadzić badania naukowe z zakresu psychologii; potrafi sformułować problem badawczy, hipotezy badawcze, zoperacjonalizować zmienne, dobrać odpowiedni schemat postępowania badawczego, wykonać analizę statystyczną danych, opracować raport z badań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_U04] Potrafi w sposób klarowny, spójny i precyzyjny wypowiadać się w mowie i na piśmie w języku polskim i języku obcym, posiada umiejętność konstruowania rozbudowanych ustnych i pisemnych uzasadnień na tematy dotyczące różnych zagadnień psychologicznych z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając z dorobku zarówno psychologii, jak i innych dyscyplin naukowych	Potrafi w klarowny sposób wyjaśnić kluczowe zagadnienia metodologiczne dotyczące planowania i przeprowadzania badań naukowych z zakresu psychologii. Potrafi opisać przebieg badania oraz jego wyniki.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W11] Ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych oraz etyki zawodowej; zna prawne, organizacyjne i etyczne uwarunkowania wykonywanej działalności zawodowej	Zna zasady etyczne prowadzenia badań naukowych, potrafi je uzasadnić w kontekście działań badawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_K01] Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Ma świadomość znaczenia znajomości zasad prowadzenia badań w psychologii; rozumie potrzebę ciągłego śledzenia nowinek w zakresie metod badawczych; rozumie potrzebę aktualizacji wiedzy naukowej w celu utrzymywania wysokiej jakości usług psychologicznych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PSYCHJ5_W01] Zna terminologię używaną w psychologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym	Zna podstawowe pojęcia z zakresu metodologii badań psychologicznych takie jak: zmienna, hipoteza, operacjonalizacja, skala pomiarowe, eksperyment, analiza wariancji, analiza korelacji, rzetelność pomiaru, trafność badań.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	<table><tr><td>Efekt kierunkowy</td><td>Efekt z przedmiotu</td><td>Sposób weryfikacji i oceny efektu</td></tr><tr><td>[PSYCHJ5_K05] Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań psychologicznych</td><td>Jest przekonany o konieczności planowania i prowadzenia badań naukowych zgodnie z zasadami etycznymi.</td><td>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr><tr><td>[PSYCHJ5_K04] Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań psychologicznych</td><td>Utożsamia się ze standardami poprawności metodologicznej w projektowaniu i przeprowadzaniu badań naukowych; dba o wysoką jakość działań badawczych.</td><td>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr><tr><td>[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.</td><td>Ma wiedzę na temat naukowego podejścia w psychologii; zna źródła informacji i kryteria ich oceny; wie, gdzie szukać wiarygodnych danych opartych na wynikach badań naukowych.</td><td>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr><tr><td>[PSYCHJ5_U03] Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie psychologii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych</td><td>Potrafi prezentować wyniki badań naukowych, opracowywać raporty z badań, dyskutować na temat wyników badań.</td><td>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr><tr><td>[PSYCHJ5_K06] Odznacza się odpowiedzialnością za działania podejmowane w ramach przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych</td><td>Przyjmuje odpowiedzialność za działania podejmowane w ramach planowania i przeprowadzania badań naukowych, szczególnie na takich etapach jak: rekrutacja osób do badania, przeprowadzanie badań, rzetelne zbieranie i analizowanie danych, rzetelne raportowanie wyników badań.</td><td>[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[PSYCHJ5_K05] Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań psychologicznych	Jest przekonany o konieczności planowania i prowadzenia badań naukowych zgodnie z zasadami etycznymi.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny	[PSYCHJ5_K04] Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań psychologicznych	Utożsamia się ze standardami poprawności metodologicznej w projektowaniu i przeprowadzaniu badań naukowych; dba o wysoką jakość działań badawczych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny	[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Ma wiedzę na temat naukowego podejścia w psychologii; zna źródła informacji i kryteria ich oceny; wie, gdzie szukać wiarygodnych danych opartych na wynikach badań naukowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny	[PSYCHJ5_U03] Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie psychologii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	Potrafi prezentować wyniki badań naukowych, opracowywać raporty z badań, dyskutować na temat wyników badań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	[PSYCHJ5_K06] Odznacza się odpowiedzialnością za działania podejmowane w ramach przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	Przyjmuje odpowiedzialność za działania podejmowane w ramach planowania i przeprowadzania badań naukowych, szczególnie na takich etapach jak: rekrutacja osób do badania, przeprowadzanie badań, rzetelne zbieranie i analizowanie danych, rzetelne raportowanie wyników badań.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu																		
[PSYCHJ5_K05] Jest przekonany o konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzega zasad etyki zawodowej; dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą; poszukuje optymalnych rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań psychologicznych	Jest przekonany o konieczności planowania i prowadzenia badań naukowych zgodnie z zasadami etycznymi.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny																		
[PSYCHJ5_K04] Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce psychologicznej, odznacza się rozważą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań psychologicznych	Utożsamia się ze standardami poprawności metodologicznej w projektowaniu i przeprowadzaniu badań naukowych; dba o wysoką jakość działań badawczych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny																		
[PSYCHJ5_W02] Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o źródłach i miejscu psychologii w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Ma wiedzę na temat naukowego podejścia w psychologii; zna źródła informacji i kryteria ich oceny; wie, gdzie szukać wiarygodnych danych opartych na wynikach badań naukowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny																		
[PSYCHJ5_U03] Potrafi sprawnie porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie psychologii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, korzystając z nowoczesnych rozwiązań technologicznych	Potrafi prezentować wyniki badań naukowych, opracowywać raporty z badań, dyskutować na temat wyników badań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny																		
[PSYCHJ5_K06] Odznacza się odpowiedzialnością za działania podejmowane w ramach przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki, czuje się odpowiedzialny wobec ludzi, dla których dobra stara się działać, wyraża taką postawę w środowisku specjalistów i pośrednio modeluje to podejście wśród innych	Przyjmuje odpowiedzialność za działania podejmowane w ramach planowania i przeprowadzania badań naukowych, szczególnie na takich etapach jak: rekrutacja osób do badania, przeprowadzanie badań, rzetelne zbieranie i analizowanie danych, rzetelne raportowanie wyników badań.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny																		
Treści przedmiotu	1. Psychologia jako nauka wprowadzenie do wnioskowania naukowego; proces postępowania badawczego w psychologii. 2. Trzy rodzaje doniesień badawczych i ocena ich trafności: doniesienie (twierdzenie) na temat frekwencji (frequency claim); doniesienie (twierdzenie) na temat związku między zmiennymi (association claim); doniesienie (twierdzenie) na temat przyczynowości (causal claim). 3. Cztery podstawowe schematy badawcze w psychologii: sondaż, badanie porównawcze, badanie korelacyjne, eksperyment. 4. Formułowanie hipotez badawczych; kryteria poprawności metodologicznej hipotez. 5. Zmienne i ich operacjonalizacja; manipulacja zmiennymi; skale pomiarowe. 6. Pomiar zmiennych: narzędzia i metody; wybrane zagadnienia tworzenia testów, kwestionariuszy i skal obserwacyjnych. 7. Właściwości badania eksperymentalnego w psychologii. 8. Właściwości badania porównawczego. 9. Właściwości badania korelacyjnego. 10. Procedura badania quasi-eksperymentalnego z powtarzanymi pomiarami. 11. Schemat badania ex post facto. 12. Podstawy statystycznej analizy danych: analiza wariancji, analiza kowariancji. 13. Efekty pośrednie: moderacja, mediacja. 14. Etyka badań psychologicznych.																			
Wymagania wstępne i dodatkowe																				
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej																	
	egzamin pisemny w formie testu	51.0%	100.0%																	
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Francuz, P., Mackiewicz, R. (2007). Liczby nie wiedzą, skąd pochodzą. Przewodnik po metodologii i statystyce nie tylko dla psychologów. Lublin: Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. 2. Brzeziński, J. (2019). Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.																		

	Uzupełniająca lista lektur	Skimina, E., Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7. Wydawnictwo Liberi Libri. https://doi.org/10.47943/lib.9788363487560
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	formułowanie poprawnych pod względem metodologicznym hipotez; trafne dobieranie schematu badawczego do problemów badawczych; poprawne formułowanie doniesień badawczych; operacjonalizowanie zmiennych; wyjaśnianie specyfiki badań eksperymentalnych, porównawczych i korelacyjnych; planowanie i realizowanie badań zgodnie z zasadami etyki	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.